

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124201037
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2024:5124201037.1

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

A. B., nar. XX.XX.XXXX,

trvale bytom C. D. E. F., t. č. zverené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Istebné, detašované pracovisko Dolný Kubín, so sídlom Bohúňová 1097/9, Dolný Kubín, dieťa rodičov: matka B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. F., a otec v rodnom liste neuvedený, v konaní o návrhu navrhovateľa: Centrum pre deti a rodiny Istebné, so sídlom Istebné 258, IČO: 00 183 521, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd u s t a n o v u j e maloletému dieťaťu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, kolízneho opatrovníka: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Žilina, na jeho zastupovanie v konaní vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 9P/12/2024.

II. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 19.01.2024 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ (Centrum pre deti a rodiny Istebné) doručil dňa 23.01.2024 Okresnému súdu Žilina, v elektronickej podobe bez zaručeného elektronického podpisu [v rozpore s ust. § 23 a § 35 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente)], návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorý doplnil riadnym elektronickým podaním dňa 29.01.2024. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ žiadal, aby mu súd uložil povinnosť odovzdať mal. dieťa do dočasnej starostlivosti G. H. I., nar. XX.XX.XXXX, a J. K., nar. XX.XX.XXXX.

2. Navrhovateľ podanie návrhu odôvodnil tým, že mal. A. B. bola dňa 08.09.2023 prijatá do CDR Istebné, na základe uznesenia Okresného súdu Žilina č. 9P/130/2023 zo dňa 14.08.2023. V deň prijatia bola umiestnená v profesionálnej náhradnej rodiny pani B. L. A., bytom B., M. I. N. XXX, ktorá je zamestnankyňa CDR Istebné. Dňa 06.12.2023 bola rozsudkom Okresného súdu Žilina č. 9P/130/2023 zo dňa 06.12.2023 nad maloletou nariadená ústavná starostlivosť, ktorá naďalej trvá. Dňa 20.11.2023 bola Sofia zapísaná do zoznamu detí vhodných na náhradnú rodinnú starostlivosť a dňa 29.11.2023 nadviazala prvý kontakt so žiadateľmi o náhradnú rodinnú starostlivosť, manželmi G. H. I., nar. XX.XX.XXXX a J. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú zapísaní v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť a majú odporúčenie i k interakciám a nadviazaniu osobného vzťahu s dieťaťom. Manželia G. I. a p. K. absolvovali v CDR Istebné opakované interakcie s dieťaťom a to dňa 05.12.2023, 13.12.2023, 19.12.2023, počas ktorých sa A. aktívne a starostlivo venovali, vymýšľali a realizovali s ňou rôzne aktivity, výlety do blízkeho okolia. Nakoľko tieto stretnutia zhodnotili žiadatelia pozitívne, požiadali CDR Istebné o realizáciu krátkodobého pobytu dieťaťa v ich domácnosti, ktorý sa uskutočnil od 22.12.2023

do 03.01.2024. Priebeh tohto pobytu bol dňa 03.01.2024 zhodnotený psychológom CDR pozitívne a bolo konštatované, že medzi manželmi G. I. a p. K. je silný predpoklad pozitívne sa rozvíjajúceho blízkeho vzťahu s dieťaťom aj v budúcnosti a bolo im odporučené zveriť mal. A. do spoločnej pestúnskej starostlivosti. Mal. A. sa na prostredie žiadateľov postupne adaptovala, prežila s nimi vianočné sviatky. V domácnosti pôsobila spokojne a udomácnene. Pri spomienke, že by mohla u nich zostať, bolo vidieť, počuť, že je niekde doma a žiadne iné zmeny sa v jej živote nebudú konať. Preto manželka G. I. a p. K. požiadali CDR Istebné o predĺženie krátkodobého pobytu, s čím O. Istebné súhlasilo a predĺžilo krátkodobý pobyt A. u žiadateľov do 31.01.2024. Mal. A. má narušenú vzťahovú väzbu s matkou, čo bolo spôsobené opakovaným opúšťaním dieťaťa matkou, potrebuje sa pripútať k jednej stabilnej osobe v stálom a nemennom prostredí, čo by presun dieťaťa od žiadateľov do CDR Istebné narušil a spôsobil u dieťaťa ďalší pocit neistoty a nedôvery a ohrozil tak zdravý psychický vývin dieťaťa.

Navrhovateľ k návrhu pripojil rodný list maloletého dieťaťa, psychologické odporúčenie, súhlas s nadviazaním osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľmi o NRS.

3. Zo správy ÚPSVaR Žilina, ako orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zo dňa 29.01.2024 vyplýva, že bolo vykonané šetrenie v domácnosti u G. H. I., nar. XX.X.XXXX a J. K., nar. XX.XX.XXXX, na adrese P. XX/XX, Q. – B.. V domácnosti bola počas šetrenia aj mal. A.. Ide o 3-izbový rodinný dom v spoločnom vlastníctve. Bytová jednotka pozostáva zo spálne, obývačky, pracovne, kuchyne, špajze, kúpeľne a toalety. Pri dome je priestranný dvor a záhrada. Pracovňa bude slúžiť ako detská izba. Maloletá A. je v domácnosti od 21.12.2023, od uvedeného obdobia jej CDR Istebné opakovane predlžuje krátkodobé pobyty u navrhovateľov pestúnskej starostlivosti. Mal. spáva spoločne s navrhovateľkou v manželskej posteli v spálni. Obaja partneri sa striedajú pri jej zaspávaní. Keď zaspáva, potrebuje ich mať pri sebe, z dôvodu, že sa bojí byť sama a najmä tmy. Mal. má v domácnosti zabezpečené všetko potrebné pre trávenie voľného času a pokojný spánok. Domácnosť je zariadená a udržiavaná na požadovanej hygienickej úrovni. M. K. pracuje ako predajca A., jeho príjem je cca 1250 eur/mes. Poberá aj invalidný dôchodok v sume 300 eur. Ich denný režim pozostáva z raňajšej hygieny, raňajok a následný odchod do MŠ. O 15:00 chodí p. I. pre malol., následne sa hrajú vonku, partneri chovajú sliepky, ktoré Sofka rada naháňa. Majú aj psíka, s ktorým sa rovnako rada hrá. Okolo 20:00 hod. Sofka zaspáva. Pani I. sa snaží Sofku zapájať do kreatívnych činností, no Sofka vydrží len krátko udržiavať pozornosť na jednu hru. Pani I. je aktuálne PN, a to aj z dôvodu, aby dokázala zabezpečovať starostlivosť o malol. Pracovala ako zdravotná sestra na trojzmennej prac. dobe. Aktuálne si hľadá prácu len na rannú zmenu. Pani I. uviedla, že maloletá si uvedomuje, že je v Žiline, vie kde bývala, a preto začala intenzívne spomínať matku. Mal. sa jej pýta, či nevie, kde mama je. V období, keď bola u profi matky, sa na matku nepýtala. Myslí si, že hlavný dôvod bol aj ten, že keď viezli pracovníčky CDR Istebné Sofku k nim, išli cez obec Teplička, kde malol. bývala, a najmä to jej hlavne pripomenulo matku. Malol. sa postupne v domácnosti adaptovala, partnerov oslovuje ujo a teta. Dobre sa adaptovala aj na materskú škôlku. Navštevuje MŠ v Brodne, učiteľky si ju v škôlke chvália, je predškolačka. Počas víkendov chodia na prechádzky so psom, navštevujú známych. Mal. sa rada hrá na tablete, z čoho p. I. nie je nadšená. Rada pomáha v kuchyni pri varení. Pestúni zakupujú malol. všetko potrebné, ako oblečenie, obuv, hračky, hygienu. Sofka vie byť niekedy veľmi tvrdohlavá, trucuje ak sa jej v niečom nevyhoví. Je veľmi vyberavá v jedle. Rada tancuje, spieva, pozerá rozprávky. Navrhovatelia trvajú na podanom návrhu v plnom rozsahu. Naďalej chcú zabezpečovať plnohodnotnú starostlivosť o maloleté dieťa. Matka maloletej B. B., nar. X.XX.XXXX sa zdržiava na neznámom mieste. Orgán SPODaSK kontaktoval švagrinu matky p. R., tá uviedla, že rovnako nevie, kde sa nachádza. Len raz ju telefonicky kontaktovala, či môže u nich jednu noc prespať, lebo nemala kde. Vyhoveli jej, a nasledujúce ráno matka odišla. Kontaktovali soc. pracovníčku Obecného úradu v Tepličke, rovnako nevedela uviesť, kde sa matka dieťaťa zdržiava.

4. Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

14. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

15. Zo spisového materiálu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/130/2023 zo dňa 06.12.2023, bola maloletému dieťaťu nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Istebné a matka maloletého dieťaťa bola zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou vo výške 40 EUR mesačne na účet zariadenia, pričom jej bolo uložená i povinnosť doplatiť zariadeniu nedoplatok na výživnom pre maloletú.

16. V súčasnosti od 29.11.2023 prebieha interakcia navrhovateľov pestúnskej starostlivosti, zapísaných v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, s maloletým dieťaťom. Zo správy ÚPSVaR Žilina zo dňa 29.01.2024 o prešetrení pomerov maloletého dieťaťa vyplýva, že maloletá je na predĺženom pobyte u navrhovateľov pestúnskej starostlivosti i v súčasnosti, dokonca navštevuje v mieste ich bydliska MŠ.

17. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pre jeho nariadenie je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, pričom navrhovateľ musí vo svojom návrhu osvedčiť potrebu dočasnej úpravy pomerov. Ďalším zo zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia je hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana, pričom platí, že okrem osvedčenia danosti nároku sa vyžaduje aj naliehavosť nariadenia takéhoto opatrenia a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy.

18. Po preskúmaní podaného návrhu a zvyšného spisového materiálu súd dospel k záveru, že návrh CDR Istebné na nariadenie neodkladného opatrenia, z ktorého obsahu vyplýva, že žiada nariadiť

neodkladné opatrenie v zmysle § 367 CMP, nie je dôvodný a v predmetnom prípade nie je potrebné bezodkladne a naliehavo upravovať pomery medzi účastníkmi konania.

19. Maloletá bola od začiatku pobytu v CDR Istebné t. j. od 08.09.2023 v starostlivosti profesionálnej náhradnej matky, s ktorou bývala v spoločnej domácnosti, pričom v mieste jej bydliska navštevovala i predškolské zariadenie. Od 29.11.2023 prebieha interakcia navrhovateľov pestúnskej starostlivosti s maloletou A., ktorá sa nachádza u navrhovateľov na pobyte od 21.12.2023, dokonca navštevuje i predškolské zariadenie v mieste ich bydliska. Šetrením u navrhovateľov pestúnskej starostlivosti neboli zistené nedostatky v ich starostlivosti. S poukazom na vyššie uvedené má súd zato, že maloleťmu dieťaťu je aktuálne zabezpečovaná riadna starostlivosť či už zo strany CDR, ktorému bolo dieťa zverené alebo zo strany navrhovateľov pestúnskej starostlivosti, u ktorých sa dieťa aktuálne so súhlasom CDR Istebné (zariadenia, ktorému bolo maloleťé dieťa zverené do starostlivosti) nachádza. Uvedené súd konštatoval i v unesení sp. zn. 9P/7/2024 zo dňa 12.01.2024, ktorým zamietol návrh navrhovateľov pestúnskej starostlivosti na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na skutočnosť, že od uvedeného rozhodnutia nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala bezodkladný zásah súdu, dospel súd k záveru, návrh CDR Istebné na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný a opodstatnený, pričom ho ani fakticky nie je možné vykonať, keďže maloleťé dieťa už bolo navrhovateľom odovzdané a aktuálne sa nachádza v ich starostlivosti, a preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

20. Záverom súd podotýka, že o návrhu navrhovateľov pestúnskej starostlivosti bude rozhodnuté po vykonaní riadneho dokazovania a pojednávania, tak aby bol zabezpečený najlepší záujem maloleťého dieťaťa. Maloleťé dieťa v priebehu posledného roku absolvovalo niekoľko výrazných zmien týkajúcich sa výkonu osobnej starostlivosti. Súd má zato, že navrhovatelia pestúnskej starostlivosti majú zo strany CDR Istebné poskytnuté nadštandardné podmienky na adaptáciu maloleťého dieťaťa a zabezpečenie interakcie s ním, pričom nariadením neodkladného opatrenia nemožno vytvárať stav, ktorý by mohol viesť k nezvratným následkom a prejudikovať tak rozhodnutie súdu vo veci samej aj bez vykonania riadneho dokazovania a skúmania najlepšieho záujmu maloleťého dieťaťa. Súd taktiež podotýka, že podávaním opakovaných návrhov, o ktorých už bolo súdom rozhodnuté, bez zásadnej zmeny pomerov na strane účastníkov konania, sa predlžuje dĺžka konania a odďaľuje rozhodnutie súdu vo veci samej.

21. Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „ZR“), žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleťé dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloleťým dieťaťom alebo medzi maloleťými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloleťému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

22. Podľa § 60 ods. 1 ZR, okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 a § 57 ods. 4 súd ustanoví maloleťému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloleťého dieťaťa.

23. Podľa § 61 ods. 1 ZR, opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloleťého dieťaťa.

24. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení súd pre toto konanie ustanovil maloleťému dieťaťu kolízneho opatrovníka, keďže rodičia - matka ho v tomto konaní zo zákona nemôže zastupovať, pretože by mohlo dôjsť k rozporu, resp. ku kolízii záujmov medzi matkou a maloleťým dieťaťom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu vo výroku II. možno podať o d v o l a n i e v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Žilina. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Proti tomuto uzneseniu vo výroku I. o d v o l a n i e nie je prípustné. (§ 355 ods. 2, § 357, § 359, § 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisovú značku,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 CSP)

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. (§ 125 ods. 3 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1, 2 CMP)